

ТО ЩО Ж ТАКЕ "ОБДАРОВАНІСТЬ"?

(Калейдоскоп тлумачень)

* * *

Обдарований - який має великі природні здібності; здібний, талановитий. **Здібність** - природний нахил до чого-небудь; обдарування; талант.

(Великий тлумачний словник сучасної української мови, 2002 р.)

* * *

Обдарованість - комплекс задатків і здібностей, які за сприятливих умов дозволяють потенційно досягти значних успіхів у певному виді діяльності (чи діяльностей) порівняно з іншими людьми.

(Л.Липова)

* * *

Обдарованість - якісно своєрідне сполучення здібностей, від якого залежить імовірність більшого чи меншого успіху під час виконання тієї чи іншої діяльності.

(Б.Теплов)

* * *

Обдарованість - специфічне поєднання здібностей високого рівня, а також інтересів, потреб, що дозволяє виконувати певну діяльність на якісно високому рівні, відмінному від умовного "середнього рівня".

(Б.Чижевський)

* * *

Обдарованість - поєднання трьох компонентів: мотивації, орієнтованої на виконання завдання; видатних розумових здібностей і креативності.

(Дж.Рензуллі)

* * *

Обдарованість - це не лише своєрідне поєднання здібностей людини, а ще й сукупність її особистісних характеристик.

(Л.Слободянюк)

* * *

Обдарованість - високий рівень розвитку загальних і спеціальних здібностей.

(В.Чудновський, В.Юркевич)

* * *

Обдарованими ми вважаємо наших дітей і підлітків, рівень інтелекта яких і мотивація, що склалася, дозволяє їм досягти в майбутньому високих професійних і творчих досягнень.

(Т.Хромова)

* * *

Обдарованими називають тих, хто показує гарні результати або високий рівень здібностей в одній чи декількох галузях діяльності: загальні інтелектуальні здібності, академічні здібності, продуктивне мислення, здібності до лідерства, художні й артистичні здібності, психомоторні здібності.

(Мануела Да Сільва)

* * *

Обдарованість - це працелюбство.

(Н.Лейтес)

* * *

Обдарованість - це набір здібностей, здатність до видатних досягнень у будь-якій соціально значущій сфері людської діяльності.

(Н.Лейтес)

* * *

Обдарованість - системно-особистісне утворення, зумовлене природними особливостями організму людини (сенсорні, моторні, інтелектуальні компоненти високої енергетичності). Обдарованість складається з високого рівня інтелекту, творчих здібностей і мотиваційного компонента.

(О.Кульчицька)

* * *

Обдарованими є ті учні, які, за оцінкою професіоналів, внаслідок значних здібностей володіють потенціалом до високих досягнень.

(Держвідділ освіти США)

* * *

Обдарованість - підвищений рівень розвитку однієї чи декількох здібностей людини, на основі яких виникає можливість досягти високих результатів у соціально значимих видах діяльності.

(В.Панов, А.Матюшкін)

* * *

Обдарованість - це системна, така, що розвивається протягом життя якість психіки, яка визначає можливість досягнення людиною більш високих (незвичайних) результатів у одному чи декількох видах діяльності порівняно з іншими людьми.

(Д.Богоявленська, В.Шадриков)

* * *

Обдарованість - завжди унікальна, тому марно шукати універсальні ознаки обдарованих дітей.

(Р.Стернберг)

* * *

Обдарованість є наслідком розвитку вроджених задатків під дією як внутрішніх, суб'єктивних, так і зовнішніх, стосовно особистості, соціальних чинників.

(О.Музика)

* * *

Розумово обдаровані діти - це діти, які різко виділяються із середовища ровесників високим розумовим розвитком, який є наслідком як природних задатків, так і сприятливих умов виховання.

(Ю.Гільбух)

* * *

Здібність - це такі індивідуально-психологічні особливості людини, які сприяють успішному виконанню нею тієї чи іншої діяльності й не зводяться тільки до знань, умінь та навичок, які вона має.

(Психологічний словник)

* * *

Немає необдарованих дітей - є дорослі, які не займаються розвитком дитини, адже будь-яка здібність потребує розвитку.

(І. Мороз)

Критерії обдарованості

Обдарованими можна вважати дітей, якщо вони:

1. Часто "перескакують" через послідовні етапи свого розвитку.
2. У них чудова пам'ять, яка базується на ранньому мовленні.
3. Рано починають класифікувати і диференціювати інформацію, що надходить до них.
4. Із задоволенням захоплюються колекціонуванням, при цьому їхня мета - не приведення колекції в ідеальний і досить постійний порядок, а реорганізація, систематизація її на нових підставах.
5. Мають великий словниковий запас. Із задоволенням читають словники та енциклопедії, придумують нові слова і поняття.
6. Можуть займатися кількома справами відразу, наприклад, стежити за двома чи більше подіями, що відбуваються навколо них.
7. Дуже допитливі, активно досліджують навколишній світ і не терплять ніяких обмежень своїх досліджень.
8. У ранньому віці здатні простежувати причинно-наслідкові зв'язки, робити правильні висновки.
9. Можуть тривалий час концентрувати свою увагу на одній справі, вони буквально "занурюються" в своє заняття, якщо воно їм цікаве.
10. Мають сильно розвинуте почуття гумору.
11. Постійно намагаються вирішувати проблеми, які їм поки що не під силу.
12. Відзначаються різноманітністю інтересів, що породжує схильність починати кілька справ одночасно.
13. Часто роздратовують ровесників звичкою поправляти інших і вважають себе такими, що завжди мають рацію.
14. Їм бракує емоційного балансу, вони часто нетерплячі та поривчасті.

Глосарій

Індивідуальність - неповторність своєрідних рис людини, що відрізняють її від інших людей.

Задатки - природжені анатомо-фізіологічні особливості організму, головним чином нервової системи й органів чуття, передумова розвитку здібностей людини при певних умовах і діяльності людини в певному напрямі.

Здібності - стійкі індивідуальні психічні властивості людини, які зумовлюють успішність її діяльності в певному напрямі й базуються на основі задатків.

Рівні здібностей: обдарованість, талант, геніальність.

Талановитість - вищий ступінь спеціальної обдарованості дитини.

Геніальність - найвищий ступінь обдарованості, прояву творчих сил людини.

Творчість - продуктивна діяльність людини, яка породжує якісно нові матеріальні й духовні цінності суспільного значення.

Здібності - уміння працювати в нестандартних ситуаціях, розв'язувати проблемні ситуації, оригінальність, критичність мислення, уміння робити правильний вибір у різних ситуаціях.